

Nadzór nad przestrzeganiem przepisów rozporządzenia CLP

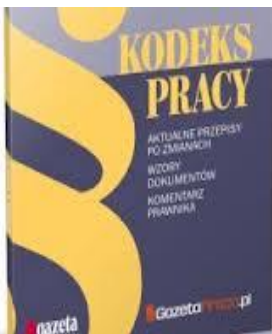
*mgr inż. Jadwiga Mędelewska
Kierownik Sekcji Higieny Pracy
i Higieny Żywności Żywnienia i PU*

PSSE Legionowo

Dwa kierunki nadzoru dotyczące chemikaliów

1. Na podstawie przepisów ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach
2. Na podstawie przepisów prawa pracy

Organy nadzoru na podstawie ustawy

Nadzór nad przestrzeganiem przepisów ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach wynikający z rozporządzeń WE:

- 1907/2006 REACH,
- 648/2004
- 1272/2007 CLP

sprawują, w zakresie swojej właściwości:

- Państwowa Inspekcja Sanitarna,
- Państwowa Inspekcja Sanitarna MSWiA
- Wojskowa Inspekcja Sanitarna a także:

Organy nadzoru c.d.

a także:

- **Inspekcja Ochrony Środowiska** - w zakresie zagrożeń dla środowiska;
- **Państwowa Inspekcja Pracy** - w zakresie nadzoru i kontroli nad przestrzeganiem przepisów ustawy - w zakresie swoich kompetencji;
- **Inspekcja Handlowa** - w zakresie art. 20 i art. 22 ustawy oraz przepisów tytułu III i IV rozporządzenia nr 1272/2008 - w odniesieniu do handlu hurtowego i detalicznego;
- **Państwowa Straż Pożarna** - w zakresie właściwego oznakowania miejsc składowania substancji i mieszanin;
- **Organy celne** - w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących wywozu i przywozu (*import - ograniczenia, zakazy*)

Zakres nadzoru (na podstawie ustawy)

- Zakres nadzoru determinowany jest wymaganiami prawa chemicznego i wynikającego z przepisów na podstawie których działają te organy
- **CLP a REACH - inny zakres (tonaż), ale najczęściej nadzór kompleksowy**

Powyższe powoduje:

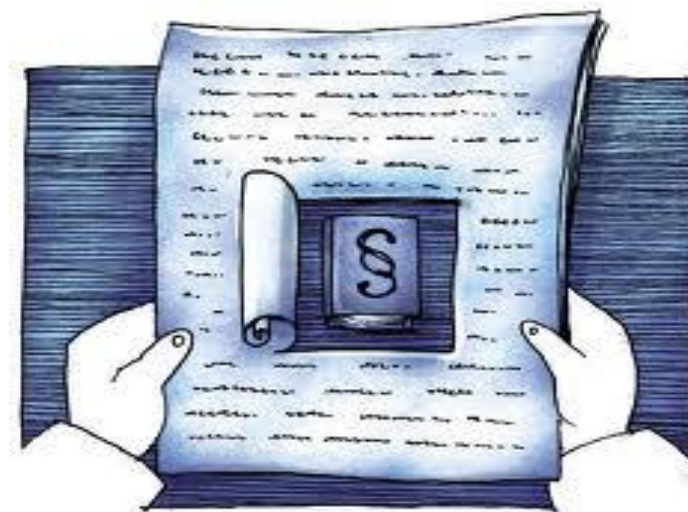
- w pewnych obszarach mogą być powielane zakresy,
- nadzór obejmuje szerszy obszar odpowiedzialności przedsiębiorcy, niż przepisy CLP

Zakres nadzoru c.d.

Powyższe wymaga:

- Współpracy organów nadzoru
- Wysokich kompetencji
- Zaangażowania przemysłu
- Determinacji
- Skuteczności działania
- Edukacji
- i.....

Nadzór w zakresie respektowania przepisów CLP

Państwowa Inspekcja Sanitarna – nadal pozostaje głównym organem nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy i rozporządzeń z niej wynikających

Nadzór - kontrola nad przestrzeganiem przepisów rozporządzenia CLP obejmuje trzy główne aspekty (bez ulg przy małym tonażu):

- Klasyfikacji
- Znakowania
- Pakowania

oraz zgłoszenia powyższych działań (w pewnych przypadkach do Agencji)

Zakres działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Higieny:

- środowiska
- pracy w zakładach pracy
- radiacyjna
- Warunkami zdrowotnymi ŻŻi PU
- Higiena nauczania i wychowania
- Warunki hig. sanit.–personel, sprzęt , pom.
- Nadzór zapobiegawczy
- Oświata zdrowotna i promocja zdrowia

Wymagania prawa - zakres nadzoru - producenta/importera/DU (klasyfikacja)

- klasyfikować, znakować i pakować substancje i mieszaniny zgodnie z przepisami CLP przed wprowadzeniem ich do obrotu – **kontrola - czy dokonano powyższego**
- klasyfikować substancje, które nie są wprowadzane do obrotu i które podlegają obowiązkowi rejestracji lub zgłoszenia (zgodnie z art. 6, 9, 17 lub 18 rozporządzenia REACH oraz art. 4 CLP) – **kontrola - czy dokonano powyższego**

Wymagania prawa - zakres nadzoru - producenta/importera/DU (klasyfikacja)

1. Klasyfikacja zgodna z tytułem II CLP (art. 5-14 CLP) i jej przegląd (art. 15 CLP) i inna klasyfikacja (po zgłoszeniu Agencji) (art. 16 CLP) - **kontrola - czy dokonano powyższego** (*klasyfikacja mieszanin według CLP odnosi się do takich samych zagrożeń, jak te dotyczące substancji*)

organ nadzoru wymaga dokumentów – informacji - danych, na podstawie których dokonano klasyfikacji, sprawdza poprawność klasyfikacji

Sprawdza m.in.

- **czy P/I/DU ustalił informacje o tej mieszaninie lub jej składnikach, które wpływają na zagrożenia i czy je analizuje i ocenia (art. 6,9,15 CLP)**
- **czy mieszanina została zaklasyfikowana przez importera lub dalszego użytkownika zgodnie z wymaganiami rozporządzenia CLP**

Wymagania prawa - zakres nadzoru - producenta/importera/DU (klasyfikacja)

- **czy dla mieszaniny** podano właściwie tożsamość chemiczną głównego składnika oraz wszelkich dodatków stabilizujących lub poszczególnych składników mających wpływ na klasyfikację (Załącznik II pkt 3.2 rozp. (UE)REACH)
- **czy importer** mieszaniny zaklasyfikowanej jako stwarzającej zagrożenie dokonał zgłoszenia klasyfikacji i oznakowania substancji zaklasyfikowanych jako stwarzające zagrożenie zawartych w mieszaninie do wykazu klasyfikacji i oznakowania,
- **czy importer** mieszaniny, który dokonał tego zgłoszenia dokonuje aktualizacji tego zgłoszenia w przypadku gdy posiada nowe informacje, które dają podstawę do zmiany klasyfikacji i oznakowania substancji,
- **czy P/I/DU**, który używa substancji zamieszczonej w załączniku VI do rozporządzenia CLP, wykorzystuje klasyfikację zawartą w tym załączniku ,

Wymagania prawa - zakres nadzoru - producenta/importera/DU (klasyfikacja)

W wyniku sklasyfikowania mieszaniny powinna zostać sporządzona karta charakterystyki – kontrola obejmuje m.in.

- czy jest dostępna kch (art. 35 REACH i 221 kp)
- czy kch zawiera dane identyfikacyjne mieszaniny (i składników)
- czy kch jest sporządzona w języku polskim (art.31 ust.5 REACH)
- czy układ karty jest zgodny z Załącznikiem rozp. (UE) nr453/2010 (art. 31 ust. 1 rozp. (UE) REACH i art. 1 ust.1 lit. a rozp. (UE) nr453/2010)
- czy dla składników mieszaniny podano numer rejestracji (Załącznik II pkt 3.2.4)
- czy w karcie charakterystyki zawarto informację dotyczącą kontroli narażenia (w tym NDS, NDSh i NDSP na podstawie polskich przepisów prawnych) (Załącznik II pkt 8 .1. i 8.2.)

Wymagania prawa - zakres nadzoru - producenta/importera/DU (klasyfikacja)

- Czy aktualizowana karta charakterystyki dostarczana jest jej odbiorcom (art. 31 ust. 9 REACH)
- Czy podany identyfikator produktu substancji/mieszaniny jest zgodny z oznakowaniem (załącznik II pkt 1.1 REACH)
- Czy podano zidentyfikowane (i odradzane zastosowanie substancji/ mieszaniny (załącznik II pkt 1.2 REACH)
- Czy załączono scenariusze narażenia dla podanych w karcie zastosowań zidentyfikowanych (art. 31 ust. 7 REACH)
- Czy .... Wszystkie pytania dotychczasowe (jak dla substancji)

Ważna zasada – przy sporządzaniu KCh unikaj stwierdzeń typu:

- *jak wskazują przepisy lokalne*
- *stosować odpowiednie (środki..., rękawice...– konkretyzuj jakie)*
- *aktualizuj dane – jedno błędy rodzą drugie*

Wymagania prawa - zakres nadzoru - producenta/importera/DU (znakowanie)

2. Znakowanie zgodnie z tytułem III CLP (art. 17-30) i prawidłowe umieszczanie etykiet (art. 31-33) - kontrola - czy dokonano prawidłowego oznakowania (w tym zgodność oznakowania z kartą charakterystyki), ponadto nadzór obejmuje:

- Czy etykieta zawiera wszystkie elementy (art. 17 CLP):

- nazwę, adres, nr tel. dostawcy/ów,
- nominalna ilość substancji / mieszaniny .... dla ogółu..... chyba że..,
- identyfikator produktu (umożliwia identyfikację mieszaniny)
- piktogramy i zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia, hasła ostrzegawcze (jeśli dotyczy),
- zwroty wskazujące środki ostrożności, informacje uzupełniające (jeśli dotyczy),

Wymagania prawa - zakres nadzoru - producenta/importera/DU (znakowanie)

- Czy etykietę sporządzono w języku(-ach) urzędowym państwa członkowskiego, w którym substancja/mieszanina jest wprowadzana do obrotu (art. 17 ust. 2 CLP i art. 20 ust. 8 ustawy o...)
- Czy dokonano aktualizacji etykiety po każdej zmianie klasyfikacji i oznakowania (danej substancji) mieszaniny, w pewnych przypadkach bez nieuzasadnionej zwłoki (art. 30 CLP)
- Czy zostały zastosowane zasady pierwszeństwa dotyczące piktogramów/zwrotów określających rodzaj zagrożenia i zwrotów wskazujących środki ostrożności (art. 26, art. 27, art. 28 CLP)

Wymagania prawa - zakres nadzoru - producenta/importera/DU (znakowanie)

- Czy dostawca na bieżąco aktualizuje etykiety (art. 30 CLP)
- Czy etykiety są trwale przytwierdzone do co najmniej jednej powierzchni opakowania bezpośrednio zawierającego substancję lub mieszaninę i umożliwiają odczytanie ich treści w poziomie, gdy pakunek jest ustawiony w typowy sposób (art. 31 ust. 1 CLP)
- Czy kolor i układ, elementy etykiety (piktogramy) kształt, wymiary, odstępy - czytelne, wyraźnie widoczne (art. 31 ust. 2, ust. 3, ust. 4 CLP)
- Czy piktogramy określające rodzaj zagrożenia, hasło ostrzegawcze, zwroty określające zagrożenie i zwroty określające środki ostrożności są na etykiecie umieszczone razem (art. 32 ust. 1 CLP)
- Czy grupy zwrotów określających zagrożenie i grupy zwrotów określających środki ostrożności umieszczono na etykiecie razem według języków (art. 32 ust. 3 CLP)

Wymagania prawa - zakres nadzoru - producenta/importera (klasyfikacja i znakowanie)

- Czy P/I lub grupa P/I (zgłaszający) zgłosił elementy klasyfikacji i oznakowania do wykazu klasyfikacji i oznakowania Agencji w przypadku wprowadzania substancji do obrotu (art. 40 CLP)

Zgłoszenie w formacie (IUCLID) (art. 111 REACH)

Wymagania prawa - zakres nadzoru - producenta/importera/DU (opakowanie)

3. Opakowanie zgodnie z tytułem IV CLP (art. 35 CLP) –

kontrola obejmuje prawidłowość opakowania m.in..

- czy opakowanie mieszanin zaklasyfikowanych jako stwarzających zagrożenie spełniają wymagania zawarte w rozporządzeniu CLP;

- *konstrukcja opakowania nie pozwala na wydostanie się jego zawartości (z wyjątkiem przypadków ...) (art. 35 ust. 1 lit. a CLP i art. 22 ust. 1 pkt 1 ustawy)*
- *materiały stanowiące opakowanie i jego zamknięcie są odporne na uszkodzenie na skutek działania zawartości opakowania i nie tworzą z zawartością związków stwarzających zagrożenie (art. 35 ust. 1 lit. b CLP i art. 22 ust. 1 pkt 2 ustawy)*

Wymagania prawa - zakres nadzoru - producenta/importera/DU (opakowanie)

- *opakowanie i jego zamknięcia są mocne, trwałe, szczelne i odporne na naprężenia i odkształcenia związane z przenoszeniem (art. 35 ust. 1 lit.c CLP i art. 22 ust. 1 pkt 3 ustawy)*
- *opakowania zaopatrzone w wymienne urządzenia do zamykania są zaprojektowane w sposób umożliwiający ich wielokrotne zamykanie bez wydostawania się zawartości (art. 35 ust. 1 lit. d CLP i art. 22 ust. 1 pkt 4 ustawy)*

Wymagania prawa - zakres nadzoru producenta/importera/DU (opakowanie)

- Czy opakowania zawierające substancję/mieszaninę stwarzającą zagrożenie udostępnianą ogółowi społeczeństwa mają kształt, są zaprojektowane ..... przyciąganie uwagi dzieci, wzbudzenia ich ciekawości lub wprowadzenia w błąd konsumentów, jak również nie wyglądają w sposób podobny do opakowań środków spożywczych, pasz dla zwierząt lub produktów leczniczych lub kosmetycznych, co mogłoby wprowadzić w błąd konsumentów (*art. 35 ust. 2 lit. d CLP i art. 22 ust. 1 pkt 5 ustawy*)
- Czy opakowanie ..... zaopatrzone jest w zamknięcie utrudniające otwarcie przez dzieci (*art. 35 ust. 2 CLP i art. 22 ust. 3 ustawy*)
- Czy ..... zaopatrzone jest w wyczuwalne dotykem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie (*art. 35 ust. 2 CLP*)

Wymagania prawa - zakres nadzoru producenta/importera/DU

Kontrola obejmuje ponadto sprawdzenie:

- czy producenci substancji zaklasyfikowanych jako stwarzających zagrożenie oraz importerzy substancji zaklasyfikowanych jako stwarzających zagrożenie przechowują informacje wykorzystane do klasyfikacji tych substancji (już teraz)
- czy importerzy mieszanin zaklasyfikowanych jako stwarzających zagrożenie oraz dalsi użytkownicy wytwarzający mieszaniny zaklasyfikowane jako stwarzające zagrożenia przechowują informacje wykorzystane do klasyfikacji tych mieszanin (już teraz jeśli ..... CLP)
- czy dostawcy substancji zaklasyfikowanych jako stwarzających zagrożenie oraz importerzy substancji ..... przechowują informacje wykorzystane do oznakowania tych substancji (już teraz)
- czy importerzy mieszanin zaklasyfikowanych jako stwarzających zagrożenie oraz dalsi użytkownicy wytwarzający mieszaniny zaklasyfikowane jako stwarzające zagrożenie przechowują informacje wykorzystane do oznakowania tych mieszanin (już teraz jeśli klasyfikujesz zgodnie z CLP)

Wymagania prawa - zakres nadzoru producenta/importera/DU

Kontrola obejmuje ponadto sprawdzenie:

- Czy P//DU podejmuje wszelkie działania będące w ich mocy, aby dowiadywać się o nowych informacjach naukowych lub technicznych, które mogą mieć wpływ na klasyfikację substancji lub mieszanin wprowadzanych do obrotu

W przypadku zdobycia informacji, które uznaje za odpowiednie i wiarygodne, dokonuje nowej oceny bez nieuzasadnionej zwłoki dokonać nowej oceny (art. 15 CLP)

- Czy prowadzi przegląd klasyfikacji, głównie jeśli wprowadza zmiany mieszaniny, które dotyczą;

- początkowego stężenia.....,
- zmiany składnika.....

P//DU dostosowuje klasyfikację do wyników nowej oceny z wyjątkiem ....., gdy istnieją zharmonizowane klasy

Wymagania prawa - zakres nadzoru producenta/importera/DU

Kontrola obejmuje ponadto sprawdzenie:

➤ **Czy spełnia obowiązek przechowywania informacji** wykorzystanych do celów klasyfikacji i oznakowania substancji lub mieszaniny. Informacje te należy przechowywać przez **co najmniej 10 lat** po ostatniej dostawie substancji lub mieszaniny (art. 49 CLP)

Dystrybutor też gromadzi i przechowuje do wglądu wszelkie informacje, użyte do celów oznakowania

Na żądanie należy niezwłocznie przedłożyć lub udostępnić te informacje właściwemu(-ym) organowi(-om) lub Agencji (art. 36 REACH)

Jeżeli substancja została zarejestrowana w ramach REACH lub podlega innym obowiązkom wynikającym z REACH, wtedy informacje, które należy przechowywać zgodnie z CLP, powinny być przechowywane razem z tymi, które są wymagane w celu wypełnienia obowiązków wynikających z REACH a dany organ zwraca się o nie do Agencji (art. 49 CLP) – różnice w zapisach

Wymagania prawa - zakres nadzoru producenta/importera/DU

(przepisy prawa pracy i .. ustawy, REACH)

Nadzór obejmuje sprawdzenie:

- **Czy pracodawca posiada aktualny spis stosowanych substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie** (art. 221 § 2 kp i art. 25 ustawy)
- **Czy stosowane substancje chemiczne i/lub ich mieszaniny są oznakowane w sposób widoczny i umożliwiający ich identyfikację** (art. 221 § 1 kp i art. 20 ust. 1.2. ustawy)
- **Czy (jeśli stosuje) spełnia warunki ograniczenia lub zakazu** (art. 67 ust. 1 i załącznik XVII REACH)
- **Czy (jeśli stosuje) procedura zezwoleń** (załącznik XVII REACH)
- **Czy dostawca wprowadza do obrotu chemikalia wymagające rejestracji** – jeśli tak to jej nr , wskazanie w KCh itd...

Wymagania prawa - zakres nadzoru producenta/importera/DU

(przepisy prawa pracy i REACH)

Nadzór obejmuje sprawdzenie:

- *Czy pracownicy stosujący substancje chemiczne i/lub ich mieszaniny mają dostęp do informacji zawartych w ich kartach charakterystyki (art. 221 kp) lub do informacji przekazanych w celu kontroli ryzyka (zgodnie z art. 32.1. lit. d i art.35 REACH)*
- *Czy pracodawca wdrożył zalecane środki kontroli ryzyka, które określono w dostarczonych kartach charakterystyki (art. 221kp) lub w informacjach przekazanych (bezpłatnie, w wersji papierowej /elektronicznej w dniu pierwszej dostawy) (zgodnie z art. 32 i art.37 ust.5 REACH)*
- *Czy sposób **przechowywania** substancji chemicznych i/lub ich mieszanin jest zgodny z zasadami zawartymi w karcie charakterystyki (zgodnie z art. 31 REACH i § 99 rozporządzenia MPiPS)*

Wymagania prawa - zakres nadzoru producenta/importera/DU (przepisy prawa pracy)

Kontrola obejmuje:

- *terminowe pomiary środowiskowe (wszystkich mierzalnych), rejestry i karty badań, wyniki - działania po przekroczeniach*
- *oznakowanie miejsc zagrożeń*
- *środki ochrony (ogólne, miejscowe i indywidualne)*
- *wyposażenie pracownika w odzież ochronną i sprzęt ochrony osobistej*
- *wyposażenie stanowisk pracy w instrukcje bhp – dane z KCh – zapoznanie pracowników, dostępność.....*
- *magazynowanie, stan opakowań, wyposażenie pomieszczeń magazynowych (regaly , wentylacja, stan sanitarny....)*

Wymagania prawa - zakres nadzoru producenta/importera/DU (przepisy prawa pracy)

Kontrola obejmuje: *Dokumentację oceny ryzyka zawodowego stwarzanego przez czynnik chemiczny i czy w niej uwzględniono:*

- *niebezpieczne właściwości czynnika chemicznego*
- *dane z kart charakterystyki substancji chemicznych i ich mieszanin*
- *rodzaj, poziom i czas trwania narażenia*
- *wartości najwyższych dopuszczalnych stężeń w miejscu pracy i wartości dopuszczalnych stężeń w materiale biologicznym (jeżeli zostały ustalone)*
- *efekty działań zapobiegawczych*
- *wyniki oceny stanu zdrowia pracowników (jeżeli została przeprowadzona)*
- *warunki pracy przy użytkowaniu czynników chemicznych, z uwzględnieniem ilości tych czynników*

Wymagania prawa - zakres nadzoru producenta/importera/DU (przepisy prawa pracy)

Kontrola obejmuje c.d. **czy ryzyko zawodowe**

- **wynikające z pracy z czynnikiem chemicznym stwarzającym zagrożenie jest właściwie eliminowane lub ograniczane do minimum, a jeśli to nie jest możliwe (uniknięcie stosowania), to:**
  - **poprzez właściwe zastosowanie środków oraz działań ochronnych i zapobiegawczych, odpowiednich do wyników oceny ryzyka zawodowego w następującej kolejności:**
    - *eliminację uwalniania do środowiska pracy (zastępowanie chemikaliami o mniejszym zagrożeniu)*
    - *ograniczenie uwalniania do środowiska pracy*
    - *stosowanie środków ochrony zbiorowej (np. wentylacja, hermetyzacja)*
    - *stosowanie środków ochrony indywidualnej*

Wymagania prawa - zakres nadzoru producenta/importera/DU (przepisy prawa pracy)

Podczas kontroli sprawdzane jest:

- *Czy na okoliczność wypadku lub awarii pracodawca określił i wdrożył procedury działania w celu zapewnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników*
- *Czy wyznaczono i oznakowano kierunki ruchu, drogi ewakuacji (bez przeszkód)*
- *Czy przeszkolono i wyznaczono pracowników do kierowania udzielania pierwszej pomocy i wykonywania działań na wypadek pożaru i awarii*
- *Czy w przypadku narażenia w środowisku pracy na ołów i jego związki nieorganiczne, pracodawca prowadzi monitoring biologiczny obejmujący pomiar stężenia ołowiu we krwi (PbB)*

Wymagania prawa - zakres nadzoru producenta/importera/DU (przepisy prawa pracy)

Kontrola obejmuje

- *Profilaktyczne badania lekarskie (przeciwwskazania – działania)*
- *ogólny stan sanitarno – higieniczny i techniczny hal produkcyjnych*
- *zaplecze socjalne – wyposażenie i ogólny stan sanitarno – higieniczny i techniczny*
- *ład i porządek na terenie całego zakładu*

I inne specyficzne dla danej produkcji wymagania:

- *prysznice bezpieczeństwa - możliwość obłania - żrące*
- *.....*

Wymagania prawa - zakres nadzoru producenta/importera/DU (przepisy prawa pracy)

Inne specyficzne dla danej produkcji wymagania:

- **Rakotwórcze – rejestr prac i rejestr pracowników, informacja o użyciu do PIS po każdym roku, pomiary...**
- **Nadzór nad prekursorami narkotyków (substancji sklasyfikowanych) kategorii 2 i 3 w obrocie wewnątrz wspólnotowym i w zakresie handlu z państwami trzecimi:**
  - **Udokumentowane odpowiednio transakcje, przechowywanie (trzy lata) zezwolenie, zgłoszenie do PPIS – też na wywóz przywóz, pośrednictwo, aktualizacja danych**
  - **zgłoszenie miejsca działalności, wyznaczenie funkcjonariusza, zgłoszenie do PPIS**

Wymagania prawa - zakres nadzoru producenta/importera/DU (przepisy prawa pracy)

➤ **Biobójcze** – **pozwolenie, czy oznakowanie zawiera nr pozwolenia, postać produktu, czy przeznaczenie i rodzaj oraz zakres stosowania tożsame z pozwoleniem,**

Ponadto: Czy substancja czynna figuruje w Załączniku II do Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1451/2007 dla danej grupy produktów, do której należy oceniany produkt

Czy na oznakowaniu opakowania została podana:

- tożsamość wszystkich substancji czynnych i ich stężenia w jednostkach metrycznych, zapis o ulotce, zagrożenia, nr serii data ważności (zgodność z pozwoleniem) , postępowanie z odpadami.....
- informacje szczegółowe dotyczące bezpośrednich i pośrednich ubocznych skutków stosowania i wskazówki odnośnie udzielania pierwszej pomocy w razie zatrucia lub uczulenia ..... Czy sporządzono KCh, czy info nie wprowadza w błąd użytkownika i czy .....

**Ustawa z dnia 14 marca 1985 r.
o Państwowej Inspekcji Sanitarnej
(Dz.U. z 2011 r. Nr 212, poz. 1263 z późn. zm.)**

Art. 4.1. „Do zakresu działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie bieżącego nadzoru sanitarnego należy kontrola przestrzegania przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, w szczególności dotyczących:

8) przestrzegania przez producentów, importerów, osoby wprowadzające do obrotu, stosujące lub eksportujące substancje, mieszaniny lub wyroby w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach....(Dz.U. Nr 63, poz. 322), obowiązków wynikających z tej ustawy oraz z rozporządzeń Wspólnot Europejskich w niej wymienionych”

Ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Art. 27b ust. 1. W przypadku stwierdzenia, że do obrotu zostały wprowadzone substancje, mieszaniny lub wyroby wbrew zakazowi lub ograniczeniu określonemu w przepisach wydanych na podstawie .. ustawy o ..... lub przepisach załącznika XVII do rozporządzenia nr 1907/2006, albo wbrew warunkom określonym w tych przepisach, właściwy państwowy inspektor sanitarny nakazuje, w drodze decyzji, wstrzymanie produkcji lub wprowadzania do obrotu tej substancji, mieszaniny lub wyrobu, albo, o ile to konieczne, wycofanie tej substancji, mieszaniny lub wyrobu z rynku i niezwłocznie powiadamia Inspektora do Spraw Substancji Chemicznych.

Ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej

*2. W przypadku stwierdzenia, że jest produkowana lub została wprowadzona do obrotu substancja chemiczna w jej postaci własnej, jako składnik mieszaniny lub w wyrobie **bez jej zarejestrowania**, jeżeli jest to wymagane, zgodnie z odpowiednimi przepisami tytułu II i III rozporządzenia nr 1907/2006 oraz wbrew terminom określonym w art. 21 tego rozporządzenia właściwy państwowy inspektor sanitarny nakazuje, w drodze decyzji, wstrzymanie produkcji lub wprowadzania do obrotu tej substancji, mieszaniny lub wyrobu, albo, o ile to konieczne, wycofanie tej substancji, mieszaniny lub wyrobu z rynku i niezwłocznie powiadamia Inspektora do Spraw Substancji Chemicznych.*

Ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej

3. przepisy ust. 2 stosuje się także w przypadku nieprzedłożenia Europejskiej Agencji Chemikaliów informacji na temat zmiany rocznej lub całkowitej ilości produkcji lub importu, skutkujących zmianą zakresu wielkości obrotu, o których mowa w art. 22 ust. 1 lit. c oraz w art. 12 ust. 2 rozporządzenia 1907/2006.

5. w przypadku uzasadnionego podejrzenia, że zachodzą okoliczności określone w ust. 1 i 2, właściwy państwowy inspektor sanitarny pobiera próbki substancji chemicznych, ich mieszanin oraz wyrobów.

Ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Art. 29

*W przypadkach wymienionych w art. 27-28 państwowi inspektorzy sanitarni są uprawnieni do zabezpieczenia pomieszczeń, środków transportu, maszyn i innych urządzeń, środków spożywczych, przedmiotów użytku, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, kosmetyków, detergentów, **substancji chemicznych i ich mieszanin oraz wyrobów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach, a także innych wyrobów mogących mieć wpływ na zdrowie ludzi***

Art.. 27 c produkt (jeśli brak innych przepisów) – zatrzymanie na okres badań – do 18 miesięcy

Ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej

Art. 37b. Kto wbrew decyzji właściwego państwowego inspektora sanitarnego produkuje, wprowadza do obrotu lub nie wycofuje z rynku substancji ....., podlega karze grzywny, karze ograniczenia wolności albo karze pozbawienia wolności do lat 2.

Art.. 38. 1. Kto utrudnia lub udaremnia działalność organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, podlega karze aresztu do 30 dni, karze ograniczenia wolności albo karze grzywny

2. Orzekanie w sprawach o czyny, o których mowa w ust. 1, następuje w trybie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. Nr 106, poz. 1148, z późn. zm.).

Przepisy karne dotyczące nieprzestrzegania rozporządzenia CLP

Ustawa o substancjach i ich mieszaninach

Rozdział 7 Przepisy karne art. 31 – art. 64

CLP zawarto:

art. 44 ust. 1 i 2,

art. 46 ust. 2

Art.. 61 ust. 1 i 2

art. 44 1. Dostawca substancji lub mieszaniny, który wbrew przepisowi art. 4 ust. 4 rozporządzenia nr 1272/2008 wprowadza do obrotu substancję lub mieszaninę stwarzającą zagrożenie bez oznakowania sporządzonego zgodnie z tytułem III tego rozporządzenia, podlega karze grzywny.

2. Tej samej karze podlega dostawca substancji lub mieszaniny, który wbrew przepisowi art. 30 rozporządzenia nr 1272/2008 nie aktualizuje informacji zawartych na etykiecie.

© Can Stock Photo - csp3175687

Przepisy karne dotyczące nieprzestrzegania rozporządzenia CLP

Art. 46. 1. Kto wbrew przepisowi art. 22 nie zapewnia wymaganych opakowań substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych, podlega karze grzywny.

2. Tej samej karze podlega dostawca substancji lub mieszaniny, który wbrew przepisowi art. 4 ust. 4 rozporządzenia nr 1272/2008 wprowadza do obrotu substancję lub mieszaninę stwarzającą zagrożenie bez opakowania spełniającego wymagania tytułu IV tego rozporządzenia.

Art. 61. 1. Kto wbrew przepisom art. 40 ust. 1 i 3 rozporządzenia nr 1272/2008 wprowadza do obrotu substancję, o której mowa w art. 39 tego rozporządzenia, bez zgłoszenia Agencji wymaganych informacji, podlega karze grzywny.

2. Tej samej karze podlega, kto nie przekazuje Inspektorowi informacji, o których mowa w art. 15 ustawy, lub wbrew przepisowi art. 40 ust. 2 rozporządzenia nr 1272/2008 nie uaktualnia zgłoszonych informacji.

Podstawy prawne (wybrane)

- *rozporządzenie WE 1907/2006 REACH*
- *rozporządzenie WE 1272/2007 CLP*
- *rozporządzenie WE nr 648/2004 - detergenty*
- *rozporządzenie WE nr 1451/2007 - wprowadzania do obrotu produktów biobójczych*
- *rozporządzenie WE nr 273/2004 - prekursorzy narkotykowe*
- *rozporządzenie WE nr 1277/2005 handel prekursorami*
- *Ustawa o Państwowej Inspekcji Sanitarnej*
- *Ustawa o produktach biobójczych*
- *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii*

Podstawy prawne (wybrane)

Ustawa z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach i akty wykonawcze:

Rozporządzenie MZ w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji chemicznych i ich mieszanin

Rozporządzenie MZ w sprawie w sprawie oznakowania opakowań

Rozporządzenie MZ w sprawie pobierania i badania próbek substancji chemicznych i ich mieszanin oraz wyrobów w ramach nadzoru

Rozporządzenie MZ w sprawie sposobu oznakowania miejsc, rurociągów ..... i zbiorników służących do przechowywania lub zawierających substancje niebezpieczne lub mieszaniny niebezpieczne

Rozporządzenie MZ w sprawie wycofania substancji chemicznej, jej mieszaniny lub wyrobu z obrotu

Podstawy prawne (wybrane)

➤ Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.). i **akty wykonawcze:**

➤ *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych*

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy

Rozporządzenie MPiPS z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie NDS i NDN czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy

Rozporządzenie MPiPS z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy

Rozporządzenie MZiOS z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie .... badań lekarskich pracowników, zakresu .....nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celu przewidzianym w Kodeksie pracy

Nadzór w praktyce

- *Nastąpiła częściowa poprawa dokumentacji - dotyczy głównie producentów (rejestracja przetarła szlaki)*
- *Jednak w obrocie notowane są przypadki chemikaliów niedozwolonych - jest wiele decyzji o wycofaniu i zaprzestaniu*
- *Notuje się wiele nieprawidłowości (też niedbałości) w dokumentacji – karty charakterystyki w obrocie nadal niezgodne z przepisami – przemysł oczekuje (ocena subiektywna) wsparcia, a nie kontroli, dlatego nadal zbyt często kontrole są instruktażem*
- *Nadal wiele błędów w oznakowaniu – niespójność z kartami, brak informacji na temat RBCh, niespójność oznakowania opakowań jednostkowych i zbiorczych*
- *Notuje się przypadki wskazywania w oznakowaniu głównie zalet – widoczne pola, a obowiązkowe zapisy stanowią „dodatek”*
- *Częste przypadki podstawowych braków w zakresie BHP – brak stosownej edukacji tej kadry*

Nadzór w praktyce

- *Przemysł nadal błędnie wskazuje przeznaczenie – być może powodem jest brak informacji zwrotnej od DU – bywają przypadki wprowadzania do obrotu dla innych zastosowań, niż deklaracja w karcie i na stronach przemysłu*
- *Dotyczy to głównie produktów z pogranicza (biobójcze & wyrób medyczny, czyszczenie czy usuwanie & dezynfekcja*
- *Np:*
- *1, KCh tego samego produktu zawiera deklarowane: przeznaczenie - do dezynfekcji ..... w myjkach ultradźwiękowych dalej podano produkt jest detergentem zgodnie z rozporządzeniem WE 648/2004, DU zakupuje do dezynfekcji narzędzi (taka też jest deklaracja na stronach przedsiębiorcy, a nie posiada pozwolenia na obrót biobójczymi (URPL podaje, że zgłosił jako wyrób medyczny)*

Nadzór w praktyce

- **2. Kupowane opakowania mają „wytłoczone „ znaki (trójkąt ostrzegawczy) i pakowane są różne chemikalia (o odmiennej klasyfikacji)**
- **3. Przedsiębiorstwo deklaruje inne przeznaczenie, a sprzedaje konfekcjonującemu do celów oczyszczania wody (dezynfekcyjnych) – bez zgłoszenia i pozwolenia z URPL (wskazując, że nie zna dalszego przeznaczenia)**
- **Mikro i małe przedsiębiorstwa – główne trudności**
- **Kontrole obejmują szeroki zakres, co budzi niechęć**
- **Działania inspekcyjne i ich intensywność generowana ogólnokrajowymi wytycznymi, wysokim ryzykiem zawodowym w przemyśle chemicznym, koniecznością wyliczania „mierników pracy” i kontrolami na skutek pism (niekiedy w sprawie drobnych nieprawidłowości) – współpracy??**

Dziękuję za uwagę

